

Oponentní posudek na bakalářskou práci P. Pokludy: Sezonalita a biotopové preference střevlíka *Carabus hungaricus* v NPR Pouzdřanská step – Kolby

Vypracoval:

RNDr. Pavel Saska, Ph.D., Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Praha – Ruzyně

Pavel Pokluda se ve své bakalářské práci zabývá biologií a biotopovými preferencemi střevlíka *Carabus hungaricus*, který patří mezi celoevropsky chráněné druhy. V České republice je tento druh postižen ztrátou části areálu a v současné době se vyskytuje jen na několika málo lokalitách na jižní Moravě. Přestože druhy rodu *Carabus* jsou sběratelsky i badatelsky poměrně atraktivní, o biologii druhu *C. hungaricus* jsme toho věděli pouze velmi málo. Vzhledem k nutnosti jeho ochrany tak studium různých aspektů jeho biologie nabývá na významu.

Předložená bakalářská práce nadmíru splňuje požadavky kladené na práce tohoto typu. Úvod je stručný, ale výstižný, cíle jasně definované a navíc s praktickým pozadím. Autor prezentuje vlastní výsledky, které sesbíral během dvouleté práce v terénu, a které analyzoval moderními statistickými metodami. Práce je napsaná ve tvaru publikace, hutně a pregnantně, bez obvyklých odbíhání. Práce je po převedení do angličtiny snadno publikovatelná v mezinárodním časopise.

K samotnému obsahu mám jen několik drobných připomínek spíše formálního rázu:

- 1) Překlepů je obecně málo.
- 2) Číslování obrázků by mělo odpovídat pořadí jejich uvádění v textu.
- 3) Nadpis kapitoly 2.2 by bylo možno lépe formulovat na „Odchyt a značení jedinců“ spíše než „Odchyt a značení střevlíků“. Nevhodná synonymizace „střevlík“ = „*C. hungaricus*“ se ostatně line celou prací, ač byli monitorovány i jiné druhy čeledi Carabidae.
- 4) U statistického zpracování dat – str. 10 – nelišily se členy modelu spíše od 0 než 1? Podle jakých kritérií byla přidávána E-čísla do modelu? Pořadí mohlo ovlivnit výsledek. Při použití glm a Poissonova rozdělení není možné použít funkce F pro testování rozdílů mezi modely, nýbrž funkce Chi. Tato data trpí overdispersion (residual deviance je výrazně vyšší než počet stupňů volnosti), která může ovlivnit výsledky testů, před publikací proto prosím přepočítat za použití quasipoissonova rozdělení anebo vhodné transformace.
- 5) Výsledky v kapitole 3.4 nejsou jednoznačné, bylo by lépe je zopakovat v dalších letech a lépe vybrat plochy ke kosení.
- 6) Diskuse – informace o indukci dormance si žádá citaci.
- 7) Larvální stádium je jen jedno, přezimovat tak mohou pouze larvy, ne larvální stádia (anebo jedinci larválního stádia) (poznámka k formulaci na str. 15 i jinde).
- 8) Pozorovaná vyšší aktivita samic je u čeledi Carabidae neobvyklá, opak je spíše pravidlem. Není možné celý jev vysvětlit tím, že samci jsou schopni lépe z pastí uniknout díky rozšířeným předním tarsům? I to již bylo u některých druhů pozorováno.
- 9) U citace Kubáň a Čížek 2006 chybí informace, že jde o nepublikovaný text deponovaný na AOPK.
- 10) Tabulka 1 – bylo by bývalo lepší uvést autory popisů uvedených druhů.
- 11) Tabulka 3 – zeměpisný model neobsahuje faktor E, i když ten je součástí interakce. To je dle mého názoru chyba.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a oceňuji ji stupněm výborně. Doufám, že kolega Pokluda bude v započaté práci pokračovat i v magisterském studiu.

V Praze, 27/5/2008

Pavel Saska